

ἡμεῖς τοὺς δεσμώτας ἐκείνους δούλους, διότι διέσωζον δι' ἡμᾶς τοὺς ἀπογόνους των τὸ οὐράνιον φῶς, τὸ ἅγιον τοῦ Χριστοῦ πνεῦμα, τὸν Ἑλληνισμόν, τὴν θρησκείαν· καὶ πρὶν ἢ ἀπονείμωμεν τιμὰς εἰς τὴν κόνιν τῶν ἐνδόξως ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς μικρᾶς ταύτης Ἑλλάδος πεσόντων ἡρώων, καύσωμεν σμύρναν καὶ λίβανον εἰς μνήμην τῶν διὰ τῆς ἐπιμονῆς καὶ αὐταπαρνήσεώς των, διὰ τῆς φιλοπατρίας καὶ τῶν μαρτυρίων των, ἀναθρεψάντων υἱοὺς δυναμένους νὰ ἔχωσι τὴν συναίσθησιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν τελευταίαν ῥανίδα τοῦ αἵματός των ὑπὲρ ταύτης ἀνά τὴν μεγάλην Ἑλλάδα νὰ χύσωσι!

ΙΩ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ.

Ὁ μελετῶν τὴν ἱστορίαν τῶν δύο πρώτων αἰώνων τοῦ χριστιανισμοῦ δὲν δύναται νὰ μὴ ἀπορήσῃ διὰ τὴν παντελῆ σχεδὸν ἑλλειψιν συγχρόνων μαρτυριῶν, καὶ διὰ τὸν ἐλάχιστον ἀριθμὸν τῶν πράγματι αὐθεντικῶν εἰδήσεων, αἵτινες μέχρις ἡμῶν διεσώθησαν. Ἵνα τὸ τοιοῦτο ἐξηγηθῇ δύο τινὰ μόνον δύναται τις νὰ συμπεράνῃ. Ἡ ὅτι οἱ νεοφώτιστοι ὀλίγα ἔγραφον, διότι ἀμαθεῖς καὶ ἀγράμματοι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὄντες, συνέγραψαν περὶ τῶν γεγονότων, ὧν ἔτυχον αὐτόπται καὶ διότι ἐξόριστοι καὶ καταδιωκόμενοι, καὶ ἀσχολούμενοι μᾶλλον νὰ διαδώσωσι τὸ κήρυγμα τοῦ Σωτῆρος, παρὰ νὰ καταγίνωσιν εἰς συγγραφὴν χρονικῶν, παρημέλησαν νὰ ἀφίσωσιν εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς διήγησιν τῶν ἰδίων συμβάντων. Ἡ ὅτι, μοίρα κακῇ, τὰ πλεῖστα τῶν κατὰ τοὺς ἀποστολικοὺς χρόνους συγγραφέντων βιβλίων δὲν ἠδυνάθησαν νὰ περισωθῶσι μέχρις ἡμῶν.

Ἐκ τῶν δύο τούτων ὑποθέσεων, ἡ δευτέρα φαίνεται πιθανωτέρα, ἡ δὲ πρώτη ἐν μέρει μόνον ἀληθεύει: καθ' ὃ τι ἡ κυρίως ἱστορία ὀλίγον ἀπνησχόλει τοὺς πρώτους πιστοὺς, οἵτινες δὲν συνέγραφον βιβλία, καθ' ὃν τρόπον ὁ Εὐσέβιος καὶ οἱ συνεχίσαντες αὐτόν· ὁ κ. Michel Nicolas, εἰς σπουδαιοτάτην *Κριτικὴν μελέτην*

ἐπὶ τῶν Εὐαγγελίων (1) ἀπέδειξε κάλιστα ὅτι οἱ ἄμεσοι διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων, ὡς ὁ Πολύκαρπος, Κλήμης, Ἰγνάτιος ἀνέμενον μόνον εἰς τὴν ἐκ στόματος παράδοσιν, καὶ πρὸς κύρωσιν τῶν λόγων του φέρεי χωρίον τι ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ πρώτου, διασωθὲν παρ' Εὐσεβείῳ, (2) ὅπου ἀριδῆλως καταφαίνεται ἡ προσπάθεια αὐτῶν πρὸς διάδοσιν τῶν ἐκ τοῦ στόματος τῶν Ἀποστόλων λεχθέντων.

Ἀλλ' ἂν καὶ οἱ νεοφώτιστοι δὲν ἔγραφον καθαρῶς ἱστορίαν, συνέγραφον ὅμως πάντοτε. Αἱ διασωθεῖσαι ἐπιστολαὶ τῶν ἀποστόλων Πέτρου Παύλου, Ἰακώβου, καὶ Ἰωάννου, αἱ εἰς τὸν ἅγιον Κλήμεντα καὶ ἅγιον Ἰγνάτιον ἀποδιδόμεναι, ἀρχαῖαι ἐπίσης, ἀποδεικνύουσιν ὅτι ὑπῆρχε διηνεκὴς τις ἀλληλογραφία μεταξὺ τῶν ποιμένων τῶν χριστιανικῶν κοινοτήτων. Ἐν ταῖς Πράξεσι τῶν Ἀποστόλων βλέπομεν πόσῃ ἐπιθυμίᾳ εἶχον οἱ πιστοὶ νὰ μαθηθῶσι τὰ κατὰ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου εἰς διαφόρους χώρας· καὶ δὲν δύναται τις νὰ παραδεχθῇ ὅτι τὸ ἀτελέστατον τοῦτο σύγγραμμα τῶν Πράξεων ἤρκει νὰ θεραπεύσῃ τὴν εὐσεβῆ περιέργειαν τῶν πρώτων χριστιανῶν. Ἄλλως τε αἱ παραπομπαί, συνήθεις παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις συγγραφεῦσι, εἰς χριστιανικὰ συγγράμματα ἀπωλεσθέντα, αὐταὶ μόναι μαρτυροῦσι τὴν ἀπώλειαν ἢ τὴν λήθην πληθὺς βιβλίων, συνταχθέντων ὑπὸ τῶν πρώτων μαθητῶν τοῦ νέου θρησκευματος. Ἡ πενία τῶν νεοφωτίστων, ἡ μυστικότης τὴν ὁποίαν ἠναγκάζοντο νὰ τηρῶσι, ἐξηγοῦσιν διατὶ τοσοῦτον εὐκόλως ἠφανίσθησαν τὰ μνημεῖα ταῦτα. Διαδιδόμενα εἰς ὀλίγα μόνον ἀντίγραφα ἀναγινωσκόμενα ἐν κρυπτῷ, κατεστρέφοντο ἂν τυχὸν ἐπιπτον εἰς χεῖρας τῆς ἐξουσίας· ἢ ἀντιζηλία τῶν ἐν τοῖς κόλποις τῆς χριστιανικῆς θρησκείας γεννηθέντων δογμάτων ἐπετάχυνε τὴν τοιαύτην καταστροφὴν, καὶ ἡ πληθὺς ἑτεροδόξων συγγραμμάτων, ἀφανισθέντων ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων, ὅποταν οὗτοι ἐφάνησαν πολυαριθμότεροι καὶ ἀνεδείχθησαν νικηταὶ μᾶς κάμνει νὰ συμπεράνωμεν ὅποια τις ἦτον ἡ ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους τῶν αἵρετικῶν καταστροφὴ ὀρθοδόξων συγγραμμάτων. Πᾶν ὃ τι περιετώθη ὑμῖν περὶ τῶν πρώτων αἰώνων τοῦ χριστιανισμοῦ εἶναι ἀτελές. Καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν Εὐαγγελίων ὀλίγα μαθηθάνωμεν περὶ διαφόρων ἀναφερομένων

(1) Ἐν *Revue Germanique*. 1 Sept. 1862. p. 12.

(2) Εὐσεβ. Ἐκκλησιαστ. Ἱστορ. Γ'. 39.

εἰς τὸν βίον τοῦ Ἰησοῦ, τινὰς δὲ μόνον ἐκ τῶν διδασκῶν του ἔχουσι ταῦτα συλλέξει. (4) Περί δὲ τῆς ἀποστολῆς τῶν ἀποστόλων ἐξαιρουμένης τῆς τοῦ ἀποστόλου Παύλου δὲν ἔχομεν εἰμὴ εἰδήσεις προφανῶς ἐκ παραδόσεων κατὰ δύο ἢ καὶ πλέον αἰῶνας μεταγενεστέρων τῶν πραγμάτων, ἅτινα ἀφηγοῦνται. Οἱ δὲ λοιποὶ τοῦ χριστιανικοῦ κηρύγματος ἱεραπόστολοι, ἔτι ἄγνωστοι μένουσιν ἡμῖν.

Ἐν τοιαύτῃ ἐλλείψει μαρτυριῶν, μεγάλως ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ ἀναζήτησις τῶν πηγῶν ὧν τινῶν ἐποίησατο χρεῖαν ὁ Καισαρείας Εὐσεβίος πρὸς συγγραφὴν τῆς *Ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ ἱστορίας*. Διότι ἐν μόνῳ τῷ συγγράμματι τούτῳ σχεδὸν εὐρίσκομεν τὰ χρονικά τοῦ ἀρτισυστάτου θρησκευματος, ἀφ' ἧς ἐποχῆς παύει ἡ διήγησις τῶν Πράξεων μέχρι τοῦ 313 ἔτους. Οὕτω τὸ τοῦ Εὐσεβίου ἔργον ἐχρησίμευσεν ὡς ἀφετηρία εἰς πάντας τοὺς ἐπιχειρήσαντας τὴν συγγραφὴν ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας. Ὁ Σωκράτης, ὁ Σωζόμενος, ὁ Θεοδώρητος περιωρίσθησαν μόνον εἰς ἐξακολουθήσιν τῆς ἱστορίας τοῦ Εὐσεβίου, καὶ Νικηφόρος ὁ Κἀλλιστος ὅστις ἐπεχείρησε κατὰ τὴν *ΙΔ'* ἑκατονταετηρίδα τὴν συγγραφὴν νέας *Ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας* τῶν πρώτων τριῶν αἰώνων, ἠρύσθη πάντα ἐκ τοῦ αὐτοῦ Εὐσεβίου προσθέσας μόνον λεπτομερείας τινὰς ἀμφιδόλου κύρους, φερούσας μάλιστα καὶ μυθικὸν ἐν γένει χαρακτῆρα.

Δὲν θὰ ὑποβάλλωμεν εἰς κριτικὴν συζήτησιν τὰ γεγονότα, ἅτινα ἀναφέρει ὁ Εὐσεβίος, διότι λίαν δυσχερὲς θὰ ἦτον ἡ ἐξέτασις τῶν ἱστορικῶν θεμελίων τῆς χριστιανικῆς παραδόσεως· ἄλλως τε πολλοὶ ἄλλοι ἀνέλαβον τοῦτο μετὰ πλείονος ἢ ἥττονος ἐπιτυχίας. Ὅτι ἐνταῦθα ἐπιχειροῦμεν ν' ἀναζητήσωμεν ἐν τῷ Εὐσεβίῳ, εἶναι αἱ ἐνδείξεις, αἵτινες δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὅπως μᾶς δώσωσιν ιδέαν τινὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς χριστιανικῆς φιλολογίας κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας.

Πολὺ ὀρθῶς ἐγράφη ὅτι πᾶσα ἀρχὴ, εἴτε ἐν τῷ φυσικῷ, εἴτε ἐν τῷ ἠθικῷ κόσμῳ, παρίσταται σκοτεινὴ, διαφεύγουσα τὴν ἔρευναν ἡμῶν, καὶ ὅτι αὐτὰ τὰ γεγονότα τὰ συμβάντα ἐν πλήρει ἱστορικῇ ἐποχῇ καὶ ἅτινα συνδέονται μετὰ τῆς γεννήσεως θρησκευματος, νομοθεσίας, ἢ ἐθνικότητος, εἶναι ἄγνωστα εἰς ἡμᾶς. Τόσα συγγράμματα καταστραφέντα ἐκ

τῶν πρώτων χριστιανῶν θὰ ἔρριπτον ζωντὸν φῶς ἐπὶ τῆς μυστηριώδους κοιτίδος τῶν διαφορῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων καὶ δοξασιῶν, ἃς τινὰς διατύπωνεν ἡ Ἐκκλησία. Ἡ σύστασις τῆς καθολικῆς χριστιανικῆς θρησκείας χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἐν Νικαίᾳ συνόδου· καὶ ἡ αὐθεντικὴ αὐτῆς ἱστορία χρονολογεῖται ἐπίσης ἀπὸ συγχρόνου συγγραφέως. Ἀρχαιότερον εἶχομεν ἴσως ῥήτορας, θεολόγους, συγγραφεῖς ἀπολογιῶν· ἀλλ' ἱστορικοὺς δὲν εὐρίσκομεν· καὶ τὸ ὑπὲρ τοὺς δύο αἰῶνας διάστημα, τὸ χωρίζον τὴν Ἐκκλησιαστικὴν τοῦ Εὐσεβίου ἱστορίαν ἀπὸ τῆς Καινῆς Διαθήκης, πληροῦται μόνον ἐκ βραχέων τινῶν ἀποσπασμάτων, καὶ αὐτῶν κατὰ μέγα μέρος παρ' Εὐσεβίῳ διατηρηθέντων.

Ὅτι κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἀξίαν τῆς *ἱστορίας* τοῦ εἶναι τὸ κριτικὸν στοιχεῖον, ὅπερ προσπαθεῖ ἐν αὐτῇ νὰ εἰσάξῃ· φραντίζει, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, νὰ παραθέτῃ τὰς αὐθεντικὰς μαρτυρίας· καὶ ἂν δὲν συζητῇ πάντοτε περὶ πραγμάτων, τὰ ὅποια ἐξ αὐτῶν ἀρύεται, προσέχει ὅμως νὰ σημειοῖ εἰς τοὺς ἀναγνώστας του, κατὰ πόσον ἐκεῖναι ἃς ἀκολουθεῖ εἶναι ἄξια πίστεως· ἐπὶ δὲ τῶν γεγονότων δὲν συζητεῖ διότι παρουσιάζεται ὡς ἱστορικὸς καὶ οὐχὶ ὡς θεολόγος, ὧν ἄλλως τε ἄριστος τοιοῦτος, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν *Εὐαγγελικῶν αὐτοῦ Προπαρασκευῶν*.— Ἡ φιλολογία τῶν πρώτων αἰώνων τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξε πρὸ πάντων ἠθικὴ καὶ πολεμικὴ· ἐκ τούτου προέκυψεν ὅτι οἱ χριστιανοὶ συγγραφεῖς ἠναγκάσθησαν νὰ μεταχειρισθῶσιν ἰδιαιτέρον τρόπον τοῦ γράφειν, ὃν τινὰ δὲν εἶχον μεταχειρισθῇ οἱ ἐθνικοί. Ἐνεκὰ τούτου ἡ κριτικὴ, ἥτις ἀναφαίνεται παρ' Εὐσεβίῳ, δὲν ἦτο τόσῳ συνέπεια τοῦ αὐστηροῦ καὶ σοβαροῦ πνεύματος τοῦ Πατρὸς τούτου, ὅσον τὸ ἀποτέλεσμα νέας καταστάσεως τῆς γραμματολογίας, ἣν τινὰ ὑπεχρεώθησαν ν' ἀσπασθῶσιν οἱ ἐναγκαλισθέντες τὸν χριστιανισμόν συγγραφεῖς.

Ἡ ιδέα, ἣν τινὰ οἱ λογιώτεροι τῶν χριστιανῶν εἶχον σχηματίσῃ περὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ κόσμου, τοὺς παρεκίνηει νὰ ἐνόσωσι συμβάδια τῆς ἀρχαίας κοινωνίας πρὸς τὰ τῆς νέας δι' εὐθέος καὶ συνεχοῦς δεσμοῦ, ὅπερ τοὺς ἠνάγκαζε νὰ περιλαμβάνωσιν εἰς τὴν αὐτὴν ἀποψιν καὶ τοὺς Ἰουδαϊκοὺς χρόνους καὶ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ἐντεῦθεν προέκυψεν ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, εἰς γενικώτερον κύκλον, καὶ τὸ πλεῖστον ἐνδιαφέρον εἰς τὰς διδασκαλίας ἢ εἰς τὰ ὕλικά

(4) Βλ. τὴν ἄνω ἀναφερομένην Μελέτην τοῦ Michel Nicolas,

γεγονότα, ἅτινα εἶχον σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου πληρώσει τὴν ἱστορίαν. Ἐντεῦθεν ὡσαύτως μεγαλειτέρα περὶ τὴν χρονολογίαν ἀσχόλησις καὶ μέριμνα. Ἐν προγενεστέρᾳ ἐποχῇ τὸ περὶ χρονολογίας ζήτημα ὀλίγον ἀπασχόλησε τοὺς χριστιανούς, ὅτε συνέλεγον γεγονότα ὅπως μόνον στερεοποιήσωσιν ἐν τῷ θρησκευματι τὰς ψυχάς. «Τὰ Εὐαγγέλια, παρατηρεῖ πολὺ ὀρθῶς ὁ κ. Michel Nicolas (1), τὰ Εὐαγγέλια δὲν εἰσὶ ἱστορικαὶ συνθέσεις κατὰ τὸ κλασσικὸν εἶδος, εἰς ὃ μᾶς ἐσυνείθισαν οἱ μεγάλοι Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι ἱστορικοί. Εἰσὶν ἱστορίαι κατὰ τὸ Ἰουδαϊκὸν εἶδος, τοῦτέστιν ἱερατικὰ χρονικά Ἡ χρονολογικὴ τάξις εἶναι ἀόριστος καὶ ἀσταθής, καὶ τοι εὐκόλως παρατηρεῖ τις ὅτι οἱ Εὐαγγελισταὶ ἠθέλησαν νὰ τὴν ἀκολουθήσωσι πιστῶς.» Ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι νὰ καταστῇ τοῦτο καθολικὴ θρησκεία, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία ὀρεῖται ταχέως νὰ λάβῃ χαρακτῆρα καθολικῆς ἱστορίας, ὑπὸ θρησκευτικὴν ἔποψιν γραφομένης. Τοιαύτη εἶναι ἡ προσπάθεια ἣτις δείκνυται παρὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἱστορικοῖς, ἀπὸ τοῦ Εὐσεβίου καὶ ἐντεῦθεν.

(Ἐπεταὶ συνέχεια).

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ.

Εἰς Ἀντιραστής.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

(Συνέχεια καὶ τέλος. — Ἰδε φυλ. Α΄.)

Β΄.

Κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Εὐγενίου νέα εἰμωμένη διὰ τοὺς ἐρωτάς του ἀνεκυκλᾷτο μετὰ τῶν ἀέργων νέων τοῦ Γρενόβλου, οἵτινες πάντες σχεδὸν ὁμίλουν περὶ τινος Μαρσεκώτου, υἱοῦ ἐμπόρου ἐριούχων πλουσιωτάτου, ὅστις ἐπεδείκνυτο ἥθος ποιητοῦ ἐραστοῦ, συναντῶν τὴν Μαρίαν.

Οὗτος ἐν μὲν τῷ ναυῷ ἐτοποθετεῖτο ὀπισθεν τῆς καθέδρας τῆς νεάνιδος, τὴν δὲ νύκτα ἐγόγγυζεν ἄσματα ἐρωτικά πλήρη εὐαισθησίας ὑπὸ τὸν ἐξώστην τῆς παρόντων δὲ τῶν φίλων του

ὁμίλει περὶ τῆς δεσποινίδος Βριβάλ ὡς περὶ θαύματος, τοῦ ὁποίου μόνος ἠδύνατο νὰ ἐκτιμήσῃ ἱκανῶς τὴν ἀξίαν.

Μετ' οὐ πολὺ ἤρξατο νὰ γαυριᾷ ἐν τῷ περιλαίμῳ του, ὅτε ἐνώπιόν του ἐπρόφερε τις τὸ ὄνομα τῆς Μαρίας, φέρων ἐπὶ τῶν χειλέων του μειδίαμα μυστηριώδες καὶ διὰ προπετοῦς σιγῆς ἀποκρινόμενος εἰς τὰς ἀκριτομύθους ἐρωτήσεις, αἱ ὁποῖαι τῷ ἀπηυθύνοντο.

Ὁ Ῥογήρος οὐδὲν ἠγνόει τῶν συμβαινόντων· ἐγίνωσκε δηλ. ὅτι ὁ Μαρσεκώτος, εὐνοϊκῶς ὑποδεχόμενος ὑπὸ τοῦ Κ. Βριβάλ, προσέφερε τῇ νεάνιδι ἐπιμόνους θεραπείας.

Ἐσπέραν λοιπὸν τινὰ ἐν χορῷ ὑπὸ τῶν τοῦ Γρενόβλου σπουδαστῶν διδομένῳ τῷ τῶν Ἀξιωματικῶν σωματείῳ, ὁ Ῥογήρος πλησιάσας τὴν Μαρίαν, ἣν εἶχεν φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ὁ πατήρ, τὴν παρακάλεσε νὰ συγχωρεῖται.

Ἀλλὰ τί ὑπῆρξε τὸ αἶτιον τῆς προφυλάξεως τῶν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ χοροῦ;

Κρίνων τις ἐκ τοῦ ἐρυθήματος, τὸ ὁποῖον ἀνεφάνη ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς Μαρίας, θὰ ἐξήγαγε λεπτότατα συμπεράσματα.

Πρὸ τῆς προπέμψεως τῆς συγχωρευτρίας του ἀναχωρούσης, ὁ Ῥογήρος ἔκλινε τελευταῖος πρὸς αὐτὴν καὶ τῇ εἶπε χαμηλοφώνως εἰς τὸ οὖς.

— Ὁ Μαρσεκώτος εἶναι φιλάρεσκος! Πιστεύσατε εἰς ἐμὲ ὅστις εἶμαι φίλος τοῦ Εὐγενίου.

Μετὰ ἓνα μῆνα ὁ Ῥογήρος εἰσήχθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Βριβάλ, διήρχετο δ' ἐκεῖ μέγα μέρος τῆς ἡμέρας καθότι ἐφάνετο σπανίως ἐν τῷ καφενεῳ, ἐν ᾧ ἔλεγον περὶ αὐτοῦ ὅτι ἐσαγηνεύθη ὑπὸ τῶν θελητῶν τῆς Μαρίας· ἄλλως τε καὶ ἐπεδεβαίουσαν ὅτι ὁ μεταξὺ τῶν δύο νέων γάμος ἦν πρᾶγμα ἀποφασισμένον καὶ ὠρισμένον, ἀλλ' ἐμελλε νὰ γείνη μετὰ τὴν ἀφίξιν τοῦ δικηγόρου Ρέδονος, κατὰ συνέπειαν δὲ τούτων ὁ υἱὸς τοῦ τῶν ἐριούχων ἐμπόρου ἀποπεμφθεὶς ἀπὸ τοῦ Κ. Βριβάλ ἐστέναζεν ἔτι καὶ ἐν τῷ σκότει ἦν ἀπερρώμενος· διότι ἐγίγνωσκον ἐν Γρενόβλῳ καὶ δὲν ἀπέφευγον νὰ τῷ λέγωσιν ὅτι ὁ Ῥογήρος δὲν ἡστεινύετο πάντοτε.

Λαμπράν τινὰ φθινοπωρινὴν ἡμέραν βαρὺ ταχυδρομικὸν ὄχημα, τοῦ ὁποίου ἡ ἐκ πηλοῦ κακαλυμμένη ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια ἐνεδήλου τὸ μῆκος τοῦ διαστήματος, ὃ διήνυσαν, ἔστη πρὸ τοῦ οἴκου τοῦ Ῥογήρου, ἀνὴρ δὲ νέος ἔτι,

(1) Michel Nicolas ἐν Revue Germanique I. c. p. 27.